

Reglement financieel beheer en beleid

WormerWonen

Vastgesteld Bestuur: 25 september 2017

Goedgekeurd RvC: 26 oktober 2017

Goedgekeurd Autoriteit woningcorporaties ¹: 15 november 2017

---

¹ Zie Btiv 2017, artikel 103.

Inhoud

0.	Inleiding	3
1.	Status van het Reglement financieel beleid en beheer	4
1.1.	Doelstellingen financieel beleid en beheer	4
1.2.	Reikwijdte reglement financieel beleid en beheer	4
1.3.	MeerJarenBegroting (MJB)	4
1.4.	Streefwaarden en prestatieindicatoren	4
1.5.	Mandatering	5
2.	Interne kaders	5
2.1.	Managementinformatie	5
2.2.	Risicobeheersing	5
2.3.	Proces- en functiebeschrijvingen	5
2.4.	Organisatiestructuur financieel beleid en beheer	6
2.5.	Eindverantwoordelijkheid m.b.t. financiële- en controlfunctie	7
2.6.	Betrokkenheid financiële- en controlfunctie	7
2.7.	De controlfunctie	8
2.8.	Kennisniveau RvC t.a.v. financieel beleid en beheer	8
2.9.	Auditcommissie	9
2.10.	Bespreken financiële risico's	9
2.11.	Financiële jaarplan	9
2.12.	Controleaanpak	9
3.	Specifieke Treasury-bepalingen	10
3.1.	Derivaten	10
3.2.	Beleggingen en collegiale leningen	11

0. Inleiding

WormerWonen is een Toegelaten instelling (T.i.) op basis van Hoofdstuk IV, artikel 19 en volgende van de Woningwet. Artikel 55a van de Woningwet bepaalt dat WormerWonen een reglement financieel beleid en beheer opstelt om inzichtelijk te maken hoe zij borgt dat haar financiële continuïteit niet in gevaar wordt gebracht.

In het Besluit Toegelaten instellingen Volkshuisvesting (hierna: BTiV) en de ministeriële regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015 (hierna: RTiV) zijn nadere eisen gesteld aan dit reglement.

De eisen die aan het reglement van WormerWonen zijn gesteld hebben onder meer betrekking op de uitgangspunten van het financieel beleid en beheer, de organisatie en jaarlijkse monitoring en de betrokkenheid van het intern toezicht op het beheer. Ook worden regels gesteld voor beleggingen, collegiale leningen en derivaten.

WormerWonen zorgt ervoor dat het reglement financieel beleid en beheer actueel blijft, dat het een feitelijke beschrijving van de processen is en dat zij toe ziet op de naleving daarvan. De corporatie dient inzichtelijk te maken hoe zij de actualiteit van het reglement geborgd heeft.

WormerWonen heeft elementen van het reglement die periodiek herziening vereisen, zoals parametrisering en jaarlijkse aanpassing van streefwaarden, niet opgenomen in het reglement financieel beleid en beheer zelf. Deze worden in de vorm van verwijzingen in dit reglement naar het desbetreffende document weergegeven. Hiermee voorkomt WormerWonen dat het reglement jaarlijks moet worden voorgelegd aan de Autoriteit wonen (Aw).

Indien WormerWonen tussentijds merkt dat ze haar streefwaarden onvoldoende kan halen en mogelijk de financiële continuïteit in gevaar komt, dan zal ze dat conform artikel 29 Woningwet dit terstond aan de Aw melden.

De goedkeuring door de Aw is de (formele) toetsing dat het reglement financieel beleid en beheer in opzet aan de wettelijke kaders voldoet. Naleving en werking van het reglement zal de Aw in een later stadium bij de uitoefening van zijn toezicht toetsen.

Algemene toelichting bij het beoordelingskader

De voorwaarden die zijn gesteld aan de inhoud van het reglement zijn opgenomen in de artikelen 55a van de Woningwet, 14 en 103 tot en met 108 van de BTiV en 40a tot en met 46 van het RTiV.

De Aw heeft bij het opstellen van het toezicht- en beoordelingskader geconstateerd dat de hierboven genoemde regelgeving bij een strikte interpretatie van de bepalingen beperkingen oplegt aan de werkingsduur van het reglement onder andere door verwijzing naar tijdgebonden documenten, zoals bijvoorbeeld een meerjarenbegroting. Omdat dit door de wetgever niet bedoeld is, zijn om die reden in dit beoordelingskader nadere aanwijzingen opgenomen ten behoeve van het opstellen van het reglement. Het reglement heeft in beginsel een permanente geldigheid en werkingsduur.

Elke corporatie moet ervoor zorgen dat het reglement financieel beleid en beheer actueel blijft. Het reglement is enerzijds een omschrijving van de werkwijze, anderzijds is in het reglement vastgelegd hoe wordt toegezien op de werkwijze. De extern accountant zal ook op de naleving moeten toezien.

1. Status van het Reglement financieel beleid en beheer

Het (oorspronkelijke) reglement financieel beleid en beheer versie 2016 is getoetst aan de wettelijke bepalingen zoals opgenomen in de Woningwet (artikel 29, artikel 55a), het BTiV (artikelen 103 tot en met 108) en regeling (artikel 40 tot en met 46). Conform BTiV artikel 103 heeft het bestuur destijds geconstateerd dat dit reglement voldoet aan de wettelijke bepalingen en heeft het op 12 mei 2016 voorgelegd ter goedkeuring aan de RvC. De RvC heeft het d.d. 19 mei 2016 goedgekeurd. Het reglement financieel beleid en beheer 2016 is op 28 juli 2016 goedgekeurd door de Autoriteit woningcorporaties.

De Veegwet Wonen, het Veegbesluit Wonen en de Veegregeling Wonen, die op 1 juli 2017 in werking traden, brengen een aantal wijzigingen met zich mee voor het reglement financieel beleid en beheer. Deze wijzigingen zijn in deze versie 2017 van het reglement verwerkt. Het reglement financieel beleid en beheer versie 2017 is conform de wettelijke bepalingen op 25 september 2017 vastgesteld door het bestuur, op <datum> 2017 goedgekeurd door de RvC en op <datum> 2017 goedgekeurd door de Aw, e.e.a. conform artikel 103 BTi.

Op grond van artikel 14 van de BTiV maakt WormerWonen in het reglement financieel beheer en beleid inzichtelijk welke feiten, omstandigheden en bepalingen afzonderlijk betrekking hebben op hetzij haar DAEB-tak, hetzij haar niet-DAEB-tak, hetzij haar gehele organisatie. De bepalingen, opgenomen in het reglement financieel beleid en beheer hebben in principe betrekking op de gehele organisatie (dus zowel de DAEB-tak alsook de niet DAEB-tak), tenzij er expliciet wordt vermeld dat hiervan wordt afgeweken.

1.1. Doelstellingen financieel beleid en beheer

Conform BTiV artikel 104 lid 2 sub a zijn de doelstellingen van het financiële beleid en beheer van WormerWonen ondersteunend aan de realisatie van de volkshuisvestelijke doelstellingen en financiële continuïteit. De financiële continuïteit van WormerWonen wordt in samenhang met zijn eventuele verbonden ondernemingen beschouwd.

1.2. Reikwijdte reglement financieel beleid en beheer

Het reglement financieel beleid en beheer 2017 van WormerWonen geldt waar dat specifiek is aangegeven voor haar (eventuele) dochtermaatschappijen en (eventuele) verbonden onderneming waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan. Overigens heeft WormerWonen per de datum van goedkeuring van dit reglement versie 2017 door de raad van commissarissen, slechts één verbonden onderneming: Woningnet N.V.. Woningnet N.V. is geen dochtermaatschappij van WormerWonen en geen verbonden onderneming waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan.

WormerWonen maakt conform BTiV artikel 104, lid 2, sub d in het jaarverslag op een bij ministeriële regeling te bepalen wijze melding van de eventueel met haar verbonden ondernemingen.

1.3. Meerjarenbegroting (MJB)

WormerWonen stelt jaarlijks een MJB op voor ten minste vijf jaar volgend op het laatst afgesloten boekjaar, conform BTiV artikel 104 lid 2 sub b.

1.4. Streefwaarden en prestatie indicatoren

WormerWonen neemt in de MJB tevens voor ten minste vijf jaar volgend op het laatst afgesloten boekjaar, streefwaarden en prestatie indicatoren op, die betrekking hebben op de in die jaren te

verwachte financiële situatie en financiële risico's, conform BTiV artikel 104 lid 2 sub c. De minimale streefwaarden uit de MJB sluiten aan bij die van het WSW en de Aw. WormerWonen neemt een samenvatting van de streefwaarden en prestatie indicatoren in een aparte paragraaf op in de MJB.

1.5. Mandatering

WormerWonen hanteert een procuratie uitgewerkt in een procuratieregeling. In deze procuratieregeling zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van de, door de RvC vast te stellen, bedragen die ten hoogste met een besluit van het bestuur gemoeid mogen zijn zonder dat het onderworpen is aan goedkeuring van de RvC, en de criteria voor die goedkeuring. Dit conform BTiV artikel 104 lid 2 sub e.

2. Interne kaders

In dit hoofdstuk volgen de bepalingen rondom de administratie, de administratieve organisatie, de interne beheersing en governance van WormerWonen.

De hierna volgende bepalingen rondom de administratie, de administratieve organisatie, interne beheersing en governance betreffen ook zaken waarvan WormerWonen de feitelijke uitvoering en inrichting vermoedelijk elders heeft beschreven, maar waarvan de wetgever verwacht dat ze expliciet benoemd worden in dit reglement. Waar relevant wordt naar deze (interne) beleidsstukken verwezen.

2.1. Managementinformatie

De administratie van WormerWonen is zo ingericht dat steeds (steeds = elk moment) zicht is (adequate managementinformatie) op de ontwikkeling van de te hanteren streefwaarden en prestatie indicatoren (die zijn vermeld in de MJB). Dit conform BTiV artikel 105 lid 1 sub a. Driemaandelijks wordt een kwartaalrapportage opgesteld, die wordt besproken in het managementteam en in de Raad van Commissarissen.

Om steeds zicht te hebben stelt WormerWonen maandelijks een managementinformatie (dashboard) op. De managementinformatie omvat de volkshuisvestelijke en financiële aspecten die de corporatie hanteert bij de sturing van haar bedrijfsactiviteiten en biedt inzicht in de belangrijkste operationele risico's die de corporatie heeft onderkend, alsmede de maatregelen die zijn genomen ter beheersing van de risico's. Deze maatregelen worden vastgelegd in de notulen van het managementteam en gemeld aan de Raad van Commissarissen.

2.2. Risicobeheersing

De beheersing van de financiële risico's maakt onderdeel uit van de reguliere bedrijfsvoering conform BTiV artikel 105 lid 1 sub b. WormerWonen heeft daartoe een risicobeleid opgesteld. Jaarlijks worden strategische en externe risico's geëvalueerd met MT en Raad van Commissarissen en wordt het beleid bijgesteld.

2.3. Proces- en functiebeschrijvingen

WormerWonen hanteert t.a.v. het beheersen van de financiële risico's een controle-technische functiescheiding t.a.v. het aantrekken en gebruiken van financiële derivaten en ten aanzien van beleggingsactiviteiten. Binnen WormerWonen zijn dan ook de volgende functies t.a.v. derivaten en beleggingsactiviteiten te onderscheiden:

- Beschikkende functie: deze is toegewezen aan de directeur-bestuurder.

- Registrerende functie: deze wordt uitgevoerd door de Administrateur, afdeling bedrijfsvoering, waar de administratie plaats vindt van alle transacties zoals die door Treasury worden uitgevoerd.
- Beherende functie: deze functie ligt bij de medewerker Prognose en verantwoording, afdeling bedrijfsvoering.
- Bewarende functie: beheer van de bank- en giromiddelen is bij de Administrateur, afdeling bedrijfsvoering gelegd.
- Controllerende functie: wordt uitgevoerd door het Hoofd bedrijfsvoering, afdeling bedrijfsvoering.
- Monitorende functie: deze vindt plaats vanuit de treasurycommissie waarin de directeur-bestuurder, het Hoofd bedrijfsvoering/controller en de medewerker Prognose en verantwoording deelnemen.

Rond treasuryactiviteiten zijn de volgende processen te onderscheiden:

- a. Opstellen en vaststellen treasury-jaarplan als onderdeel van het jaarlijkse activiteitenplan/begroting
- b. Plannen en bewaken liquiditeitsontwikkeling (10 jaars termijn in MJB en gedetailleerd 18 maanden voortschrijdend in de kwartaalrapportage)
- c. Signaleren liquiditeits/beleggingsbehoefte
- d. Opstellen financierings/beleggingsvoorstel
- e. Controle uitvoeringsvoorstel
- f. Uitvoering financierings/beleggingsvoorstel
- g. Controle uitvoering
- h. Registratie financierings/beleggingsvoorstel
- i. 3 maandelijks verantwoording treasurybeleid, transacties en resultaten

De processen en functies van de betrokken functionarissen staan beschreven in het treasurystatuut, dat bij dit reglement behoort en met dit reglement voor de initiële beoordeling door de Aw is meegezonden en op 28 juni door de Aw is goedgekeurd.

WormerWonen draagt er zorg voor dat dit reglement ook bij toekomstige wijzigingen, met betrekking tot bovengenoemde proces- en functiebeschrijvingen rond treasuryactiviteiten, compliant blijft aan wet- en regelgeving. De corporatie maakt in haar treasurystatuut inzichtelijk hoe zij dit geborgd heeft. In het treasurystatuut is daarvoor een verwijzing opgenomen naar het doomsdaybook (meerjaren beleidsactualisatiekalender), waarin de periodieke review en aanpassing van het reglement financieel beleid en beheer als wel het treasurystatuut staan geagendeerd.

WormerWonen zal wijzigingen in proces- en functiebeschrijvingen niet meer afzonderlijk ter goedkeuring voor leggen aan de Aw. Dit alles conform BTiV artikel 105 lid 1 sub c.

2.4. Organisatiestructuur financieel beleid en beheer

Op grond van BTiV 105 lid 1 sub d bevat dit reglement voorschriften omtrent een voor de corporatie passende organisatiestructuur m.b.t. het financiële beleid en beheer, waaronder in elk geval voorschriften omtrent bevoegdheden en mandatering daarvan en omtrent de betrokkenheid daarbij van de RvC en de controllerend accountant.

De organisatiestructuur met betrekking tot het financiële beheer en beleid is bij WormerWonen in een set samenhangende beleidsdocumenten, statuten en reglementen vastgelegd. Ten aanzien van besluiten met verstreckende financiële gevolgen, zijn in procedures, functies en controles de

noodzakelijke bevoegdheidsscheidingen en check en balances ingebouwd. De actualiteit van beleidsdocumenten, statuten en reglementen wordt bewaakt via het zogenaamde doomsdaybook (meerjaren beleidsactualisatiekalender). De organisatiestructuur staat beschreven in de volgende documenten:

- a. Ondernemingsplan: beleids- en beheersingssysteem WormerWonen;
- b. Procuratieregeling: bevoegdhedenverdeling aangaande verplichtingen, betalingen en beschikkingsbevoegdheid banken;
- c. Treasurystatuut: taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden organen en functionarissen;
- d. Investeringsstatuut: processen en bevoegdheden investeringen;
- e. Reglement auditcommissie: taken en rollen inclusief die van accountant;
- f. Reglement Raad van Commissarissen: nadere uitwerking werkwijze RvC, opstellen profiel samenstelling raad, interne informatievoorziening en de opdracht aan de accountant;
- g. Protocol onafhankelijkheid accountant; inhoud conform titel.

2.5. Eindverantwoordelijkheid m.b.t. financiële- en controlfunctie

Bij WormerWonen is de directeur-bestuurder, m.b.t. de financiële- en controlfunctie, eindverantwoordelijk. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 1°.

2.6. Betrokkenheid financiële- en controlfunctie

Bij voorgenomen besluiten met verstrekkende financiële gevolgen zal WormerWonen naast de eindverantwoordelijke directeur-bestuurder, ook de operationeel verantwoordelijke financiële- en controlfunctie, te weten het Hoofd bedrijfsvoering/controller, altijd betrekken. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 2°. De onafhankelijke positie van deze functionaris is geborgd in zowel het reglement Raad van Commissarissen (artikel 19) als in het reglement bestuur (artikel 14) van WormerWonen.

Als specifieke besluiten met verstrekkende gevolgen voor WormerWonen worden in ieder geval beschouwd de besluiten opgenomen in art 7 lid 4 van de statuten Woningstichting WormerWonen (op basis van het model Aedes/VTW, goedgekeurd door de RvC op 19 mei 2016 en door de Aw op 14 juni 2016) Bij deze besluiten zal het Hoofd bedrijfsvoering/controller worden betrokken.

Het betreffen de volgende bestuursbesluiten, waarbij de financiële- en controlefunctie betrokken dient te worden wanneer er sprake is van, of een vermoeden van, verstrekkende financiële gevolgen, omtrent:

- a) overdracht of overgang van de door de stichting in stand gehouden onderneming dan wel een overwegend deel van die onderneming aan een derde;
- b) het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking van de stichting met een andere rechtspersoon of vennootschap dan wel als volledig aansprakelijke vennoten in een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de stichting;
- c) het doen van een investering ten behoeve van de volkshuisvesting, indien daarmee ten minste € 3.000.000,- exclusief BTW gemoeid is;
- d) wijziging van de statuten en de vaststelling of wijziging van het bestuursreglement;
- e) ontbinding van de stichting of wijziging van de rechtsvorm;
- f) het aanvragen van surseance van betaling of aangifte van faillissement van de stichting;
- g) de gelijktijdige beëindiging of beëindiging binnen een kort tijdsbestek van de arbeidsovereenkomst van een aanmerkelijk aantal werknemers van de stichting;

- h) een ingrijpende wijziging in de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers van de stichting of van personen die als zelfstandigen of in een rechtspersoon of vennootschap daarin werkzaam zijn;
- i) het vervreemden van onroerende zaken en hun onroerende en infrastructurele aanhorigheden van de stichting, het daarop vestigen van een recht van erfpacht, opstal of vruchtgebruik, en het overdragen van de economische eigendom daarvan, tenzij het betrokken besluit transacties betreft met betrekking tot woongelegenheden van welke de beoogde verkrijgers natuurlijke personen zijn en waarin die persoon of een bloed- of aanverwant in de eerste graad van die persoon zijn woonverblijf heeft of zal hebben;
- j) het vaststellen van het overzicht van de voorgenomen werkzaamheden in de gemeenten waar de stichting feitelijk werkzaam is;
- k) de vaststelling van het volkshuisvestingsverslag;
- l) vaststelling dan wel wijziging van de begroting;
- m) vaststelling van de meerjarenprognoses en de financiële meerjarenplanning;
- n) het uitgeven van schuldbrieven;
- o) het bezwaren van de in dit lid onder i. bedoelde zaken;
- p) het aangaan van overeenkomsten waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijke medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt;
- q) het vaststellen dan wel wijzigen van een reglement voor het financiële beleid en beheer, inclusief het investerings-, beleggings- en treasury statuut;
- r) het oprichten van andere rechtspersonen;
- s) het vaststellen dan wel wijzigen van het beleid van de stichting op hoofdlijnen;
- t) het uitoefenen van stemrecht op aandelen in een dochtermaatschappij van de stichting alsook op aandelen die een deelneming van de stichting vormen.

2.7. De controlfunctie

De controlfunctie bij WormerWonen wordt uitgevoerd door het Hoofd bedrijfsvoering/controller en omvat ook de aspecten van de interne bedrijfsvoering alsmede de effectiviteit en efficiency van de organisatie. Dit conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 3°.

De controlfunctie (het Hoofd bedrijfsvoering/controller) is niet in een afzonderlijke organisatie-eenheid opgenomen omdat WormerWonen minder dan 2500 verhuureenheden in eigendom heeft. De controlfunctie (het Hoofd bedrijfsvoering/controller) kan zowel gevraagd als ongevraagd het bestuur en de RvC adviseren. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 4°. Deze bevoegdheid is geregeld in het reglement bestuur en het reglement Raad van Commissarissen.

2.8. Kennisniveau RvC t.a.v. financieel beleid en beheer

De RvC van WormerWonen heeft voldoende kennis van het financieel beleid en beheer. Dit wordt geoperationaliseerd in de opleidingsprogramma's van de commissarissen om zo kennis op dit vlak te vergaren, dan wel op peil te houden. Dit conform BTiV artikel 105 lid 1 sub f. WormerWonen heeft een toezichtsvisie waarin ook de deskundigheidsgebieden voor de leden van de RvC beschreven staan. Werving en selectie van nieuwe leden voor de RvC gebeurt op basis van een profiel. De inhoud van het profiel voor een specifieke vacature in de raad is afhankelijk van de reeds aanwezige expertise in de raad en het rooster van aftreden, conform de geschiktheidsmatrix van het ministerie van Binnenlandse zaken.

2.9. Auditcommissie

De Raad van Commissarissen van WormerWonen heeft een auditcommissie conform BTiV artikel 105 lid 1 sub g.

2.10. Bespreken financiële risico's

Het bestuur en de RvC bespreken minimaal twee keer per jaar de belangrijkste financiële risico's a.d.h.v. een door het bestuur opgestelde management(kwartaal)rapportage conform BTiV artikel 105 lid 1 sub h.

Tevens bespreekt de RvC de financiële risico's met de controllerend accountant. Het is de Raad van Commissarissen toegestaan om de financiële risico's tevens te bespreken met het Hoofd bedrijfsvoering/controller, welke belast is met de beheersing van de risico's zonder dat daarbij het bestuur aanwezig of vertegenwoordigd is, conform BTiV artikel 105 lid 1 sub i. De bespreking met de accountant is opgenomen in de 'vergader- en bedrijfsvoeringskalender'. Deze kalender wordt jaarlijks opgesteld op basis van de kalender van het voorgaande jaar, inclusief eventuele wijzigingen als gevolg van wetgeving of wijziging van (interne) reglementen. De bedrijfsvoeringskalender wordt uiterlijk in december van het jaar voorafgaand aan het jaar waar de kalender betrekking op heeft, vastgesteld als onderdeel van het 'activiteitenplan met jaarbegroting'.

2.11. Financiële jaarplan

Het bestuur van WormerWonen legt het financiële jaarplan (activiteitenplan met jaarbegroting) ter goedkeuring voor aan de RvC. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub j. Deze activiteit is opgenomen in de 'vergader- en bedrijfsvoeringskalender'. Deze kalender wordt jaarlijks opgesteld op basis van de kalender van het voorgaande jaar, inclusief eventuele wijzigingen als gevolg van wetgeving of wijziging van (interne) reglementen. De bedrijfsvoeringskalender wordt uiterlijk in december van het jaar voorafgaand aan het jaar waar de kalender betrekking op heeft, vastgesteld als onderdeel van het 'activiteitenplan met jaarbegroting'.

2.12. Controleaanpak

De RvC stelt jaarlijks de controleaanpak en de speciale aandachtspunten voor de interne controle vast, in samenspraak met het bestuur, de persoon die verantwoordelijk is voor de financiële en controlfunctie (Hoofd bedrijfsvoering/controller) en de controllerend accountant conform BTiV artikel 105 lid 1 sub k. De (jaarlijkse) controleopdracht is opgenomen in de 'vergader- en bedrijfsvoeringskalender'. Deze kalender wordt jaarlijks opgesteld op basis van de kalender van het voorgaande jaar, inclusief eventuele wijzigingen als gevolg van wetgeving of wijziging van (interne) reglementen. De bedrijfsvoeringskalender wordt uiterlijk in december van het jaar voorafgaand aan het jaar waar de kalender betrekking op heeft, vastgesteld als onderdeel van het 'activiteitenplan met jaarbegroting'.

3. Specifieke Treasury-bepalingen

Toelichting vooraf:

In dit hoofdstuk gaan we in op alle bepalingen die in het beoordelingskader van de Aw zijn opgenomen t.a.v. specifieke treasurybepalingen. De corporatie is zelf verantwoordelijk om die bepalingen op te nemen die voor haar van toepassing zijn, gezien de specifieke treasury-activiteiten die de desbetreffende corporatie toe past.

3.1. Derivaten

WormerWonen hanteert t.a.v. derivaten de volgende bepalingen en maakt in haar treasurystatuut inzichtelijk hoe zij de handhaving binnen haar organisatie geborgd heeft:

- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, hanteren geen rentevisie voor derivaten. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub a.
- Het aantrekken en afstoten van derivaten, door WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, geschiedt uitsluitend om de risico's van het financiële beleid en beheer te beperken. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub b.
- Het vervreemden van derivaten, door WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, anders dan met het doel om derivaatposities te sluiten, is niet toegestaan. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub c.
- Het lenen van gelden, door WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, met het doel deze uit te zetten bij dezelfde of een andere partij ("near banking") niet is toegestaan. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub d.
- Toezichtbelemmerende bepalingen door WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan zijn niet toegestaan. Conform BTiV artikel 106 lid 2.
- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, trekken geen andere financiële derivaten aan dan rentecaps of payer swaps:
  - ter hedging van variabele leningen die voor of tegelijk met het tijdstip van aantrekken van dat derivaat zijn aangetrokken,
  - welke payer swaps geen langere looptijd hebben dan 10 kalenderjaren,
  - waarvan het kalenderjaar waarin zij worden aangetrokken het eerste is,
  - of basisrenteleningen indien zij uitsluitend tot doel hebben om daarin derivaten in te 'laten doorzakken' om te kunnen voldoen aan de buffereis of het sluiten/unwinden van contracten met toezichtbelemmerende bepalingen. Conform BTiV artikel 107 lid 1 sub a en b.
- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, trekken uitsluitend financiële derivaten aan van financiële instellingen met ten minste een AA-rating van twee van de (Moody's, Standard & Poor's, Fitch) ratingsbureau's. Conform BTiV artikel 107 lid 3.

- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, trekken uitsluitend financiële derivaten aan als de financiële instelling bij wie ze aankoopt haar heeft aangemerkt als een niet-professionele belegger. Conform BTiV artikel 107 lid 2 sub a.
- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, trekken uitsluitend financiële derivaten aan nadat zij met de instelling van welke zij die derivaten aantrekt een Raamovereenkomst interest rate swaps (bijlage 6 bij de regeling) en een zogenaamd " ISDA Master Agreement" (zie ook onderdeel B van bijlage 7: "Schedule to 2002 Master Agreement") heeft afgesloten. Conform BTiV artikel 107 lid 2 sub c.
- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, trekken uitsluitend financiële derivaten aan die in euro's luiden. Conform BTiV artikel 107 lid 2 sub d.
- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, die financiële derivaten gebruiken, voldoende liquiditeitsbuffer aanhouden om een daling van 2% van de vaste rente in de markt te kunnen opvangen. Conform BTiV artikel 108 lid 1 sub a.
- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, als de liquiditeit buffer geen 2% rentedaling kan opvangen, dit terstond mededelen aan de Aw en na overleg met de Aw maatregelen vaststelt. Conform BTiV artikel 108 lid 1 sub b.
- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, als de liquiditeit buffer geringer wordt om 1% rentedaling op te vangen, geen payer swaps aantrekt. Conform BTiV artikel 108 lid 1 sub c.

3.2. Beleggingen en collegiale leningen

WormerWonen hanteert t.a.v. beleggingen de volgende bepalingen en maakt in haar treasurystatuut inzichtelijk hoe zij de handhaving binnen haar organisatie geborgd heeft:

- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, hanteren geen rentevisie voor beleggingen en voor collegiale leningen. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub a.
- Het aantrekken en afstoten van beleggingen geschiedt door WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, uitsluitend om de risico's van het financiële beleid en beheer te beperken. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub b.
- In het treasurystatuut zijn bepalingen opgenomen rond beleid en uitvoering ten aanzien van het beleggen. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub a.
- In het treasurystatuut zijn mogelijke soorten beleggingen en omvang daarvan opgenomen. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub b.

- In het treasury statuut zijn bepalingen opgenomen rond mogelijke looptijden van beleggingen. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub c.
- In het treasury statuut zijn bepalingen opgenomen rond de gelden die in aanmerking komen voor beleggingen (alleen tijdelijk overtollige middelen). Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub d.

WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan,:

- zetten ten aanzien van beleggingen slechts middelen uit bij financiële ondernemingen die zijn gevestigd in een lidstaat die ten minste beschikt over een AA-rating afgegeven door tenminste twee van de ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub e.
- zetten slechts middelen uit bij banken als bedoeld in BTiV artikel 13 lid 1 b en c die ten minste een single A-rating of een daarmee vergelijkbare rating, afgegeven door ten minste twee van de ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch. Conform BTiV artikel 107 lid 3.
- doen slechts beleggingen met een hoofdsomgarantie op de einddatum. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub f.
- doen slechts beleggingen in euro's. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub g.
- doen geen beleggingen in aandelen en achtergesteld papier. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub h.
- doen geen beleggingen met een looptijd > 5 jaar. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub i.
- gaan geen beleggingsovereenkomsten met toezicht belemmerende clausules aan. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub l.

De middelen die zijn gemoeid met de beleggingen, gedurende de looptijd van de belegging, zijn niet nodig om te voldoen aan lopende financiële verplichtingen (zoals blijkend uit de kasstroomprognose). Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub j.

De beleggingen worden zoveel mogelijk aangehouden tot de bij aanvang van de belegging vastgestelde looptijd. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub k.

- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, waarvan de beleggingsportefeuille op 1 juli 2015 niet voldoet aan deze regeling, heeft/hebben een plan van aanpak opgesteld dat is gericht op het zo spoedig mogelijk beëindigen van die beleggingen. Conform RTiV artikel 41 lid 2.
- WormerWonen, de eventuele dochtermaatschappijen en/of verbonden ondernemingen waarvan WormerWonen meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, waarvan de beleggingsportefeuille op 1 juli 2015 niet voldoet aan deze regeling, heeft/hebben een plan van aanpak opgesteld dat is gericht op het binnen een redelijkerwijs haalbare termijn af te bouwen. Conform RTiV artikel 45 lid 2.

Met betrekking tot het verstrekken van collegiale leningen gelden de volgende aanvullende bepalingen:

- De looptijd van de collegiale lening bedraagt maximaal 5 jaar, conform RTiV artikel 40a sub a.
- De rente van de collegiale lening is niet hoger dan het geldende rentemaximum van WSW, conform RTiV artikel 40a sub b.

- De gebruikte leningsovereenkomst bij een collegiale lening is conform de in RTiV opgenomen modelovereenkomst, conform RTiV artikel 40a sub c.
- Collegiale leningen worden uitsluitend verstrekt uit middelen die zijn ondergebracht in de DAEB-tak, conform RTiV artikel 40a sub d.
- Over het verstrekken van collegiale leningen wordt verantwoording afgelegd in het jaarverslag, conform RTiV artikel 40a sub e.